Clerul județului Tecuci în timpul Războiului de Independență

Declanșarea războiului din 1877 a impus și clerului județului Tecuci îndatoriri care depășeau slujirea obișnuită a altarului. Prin ordinele Episcopiei Romanului și circularele Protoieriei, preoții au fost chemați să înalțe rugăciuni pentru izbânda armatei române, să întărească sufletește populația și să organizeze strângerea de ajutoare pentru ostașii plecați pe front.

Primele dispoziții au fost transmise la câteva săptămâni după încheierea convenției militare româno-ruse, care permitea trupelor ruse să treacă pe teritoriul României în drum spre Balcani (4/16 aprilie 1877). Episcopia Romanului, prin ordinul nr. 373, a cerut ca în toate bisericile eparhiei să fie rostite rugăciunile rânduite „pentru a chema îndurarea lui Dumnezeu asupra scumpei noastre patrii, în grelele împrejurări de astăzi, spre a da putere și tărie armatelor noastre de apărare”. În ziua de 3 mai 1877, protoiereul Gheorghe Dimitriu a înaintat dispoziția preoților din plasa Zeletin, cerând ca, la Sfânta Liturghie, să fie săvârșite „molifta și ecteniile rânduite pentru asemenea ocazii, prin cărțile de cult”[1].

După ce, la 16 iulie, trupele române au trecut Dunărea și au intrat oficial în război, iar în lunile următoare luptele s-au intensificat, rugăciunea a fost însoțită de chemări tot mai insistente la solidaritate. Acesta este și cazul circularei protoiereului Gheorghe Dimitriu din 24 septembrie 1877, păstrată în arhiva Protoieriei Tecuci:

„Evenimentele în care se găsește astăzi scumpa noastră patrie, România, sunt foarte grave; ele nu se pot întâmpla adesea, căci sunt secole de când arma și tunul român nu s-au auzit bubuind în contra inamicilor noștri; astăzi însă juna și brava noastră armată se află trecută

peste vechiul Danubiu în câmpul de război, luptându-se pentru apărarea patriei și a religiunii.”

După evocarea împrejurărilor în care se afla țara, protoiereul amintea că „clerul român în asemenea împrejurări niciodată n-a fost indiferent în a ajuta patria lui atât materialmente, cât și moralmente”, cerând preoților să îndemne credincioșii „să întindă mâna a-și da obolul lor în ajutorul armatei române Glasul clerului trebuia să să se facă auzit „prin cuvinte pioase”, iar fiecare era chemat să contribuie după putere, fie cu bani, fie cu pânză, cămăși, colțuni, flanele sau alte obiecte de îmbrăcăminte folositoare soldaților.

În aceeași adresă se cerea ca la toate slujbele să fie rostite rugăciunile pentru biruința armatei române, încredințându-i pe preoți că Dumnezeu „care niciodată nu ne-a dat spre pieire” va ocroti țara și oștirea ei. Totodată, erau chemați să-și însoțească predica de exemplul propriei purtări, întrucât, după cum le amintea protoiereul, „acea învățătură e sfântă, care se arată și prin cuvinte și prin fapte”[2].

Aceste îndrumări nu au rămas fără ecou. La 10 octombrie 1877, prefectul județului Tecuci înainta Ministerului Cultelor și Instrucțiunii Publice declarația preotului Gheorghe Simionescu, învățător la școala de băieți din comuna Țepu, prin care acesta se obliga să ofere armatei române câte 5 lei în fiecare lună, începând cu 1 septembrie și până la încheierea războiului[3]. Gestul său arată că unii dintre preoții județului au înțeles să sprijine armata nu numai prin cuvânt și rugăciune, ci și prin contribuții materiale, așa cum a făcut însuși protoiereul, care a donat 60 de lei pentru înzestrarea armatei[4].

Veștile de pe front erau primite la Tecuci prin slujbe de mulțumire. După cucerirea Rahovei (la 9 noiembrie 1877, garnizoana turcă era înfrântă), Protoieria a dispus ca, în ziua de 13 noiembrie, după săvârșirea Sfintei Liturghii, în toate bisericile orașului să fie oficiat Te-Deumul de mulțumire, iar preoții să se adune apoi la biserica catedrală, unde, în prezența autorităților județene și comunale, urma să fie oficiată slujba solemnă[5].

Câteva săptămâni mai târziu, aceeași rânduială a fost urmată și după căderea Plevnei (la 28 noiembrie, comandantul otoman Osman Pașa capitulase), Primăria Tecuci înștiințând Protoieria că Te-Deumul pentru „strălucita victorie repurtată de armatele aliate ruso-române” avea să fie oficiat în dimineața zilei de 30 noiembrie 1877, în catedrala orașului[6].

Entuziasmul generat de victoriile armatei române s-a manifestat și prin reuniuni patriotice organizate de elita locală. Astfel, potrivit unei telegrame publicate în ziarul *Românul*, la 21 noiembrie (3 decembrie) 1877, în locuința lui Iancu Anastasiu, fratele prefectului județului, Tache Anastasiu, a avut loc o întrunire dedicată celebrării victoriei de la Rahova. Cu acest prilej au fost rostite toasturi „în sănătatea Măriei Sale

Domnitorului Carol I și a Măriei Sale Doamnei Elisabeta, în sănătatea armatei române, în sănătatea doamnelor române, care n-au cruțat nici o jertfă, nici o osteneală pentru a veni în ajutorul ostașilor români răniți, în sănătatea miniștrilor Ion Brătianu și Mihail Kogălniceanu”.

Printre participanți s-au numărat și reprezentanți ai bisericii tecucene, fiind menționați protoiereul Gheorghe Dimitriu și preotul Ion Țuchel, alături de principalele autorități și personalități locale. Prezența acestora evidențiază implicarea clerului nu doar în susținerea religioasă a efortului de război, ci și în viața publică a orașului[7].

Războiul a adus însă și zile de doliu. La începutul lunii septembrie 1877, Guvernul a dispus ca în toate bisericile țării să fie înălțate rugăciuni pentru ostașii români și ruși căzuți în luptele din jurul Plevnei. Ordinul, transmis telegrafic Protoieriei de Episcopia Romanului, precum și prin Prefectura județului Tecuci, prevedea participarea autorităților civile în ținută de doliu și închiderea localurilor de petrecere pe durata ceremoniei, fiind zi de doliu național. Protoiereul Gheorghe Dimitriu a rânduit ca preoții din oraș să se adune la biserica catedrală pentru desfășurarea slujbei de pomenire, aceeași rânduială urmând să fie respectată în toate bisericile din județ[8].

La sprijinirea armatei nu au fost chemate numai autoritățile și populația, ci și Societatea „Crucea Roșie”, care, în județul Tecuci, și-a desfășurat activitatea în strânsă colaborare cu Protoieria. Apelul adresat clerului de președintele Comitetului Secției Tecuci, doctorul Jan Kopețki, este grăitor pentru rolul pe care contemporanii îl atribuiau preoților în organizarea acestei acțiuni de ajutorare.

„Românii au trecut Dunărea! România varsă sânge! Dacă toți în Țara Românească se mișcă, clerul nu poate fi indiferent. Clerul, singurul povățuitor sufletesc, trebuie să strige în biserică, în amvon.” Cei rămași acasă nu trebuiau să uite de cei care „se aruncă asupra inamicului și varsă sângele lor pentru liniștea celor rămași și asigurarea pământului părintesc”.

Apelul era însoțit de patru liste de subscripție și de un îndemn adresat preoților județului să participe la asigurarea celor necesare îngrijirii soldaților răniți: „Înainte dar cu armata noastră bisericească, cutrierați satele și cătunele, bateți la ușa săracului în bordei și a bogatului în palatul său, cereți bani, cămăși și alte albituri, pânze țesute de mame, femei și surorile acestora, care suferă astăzi”[9].

Protoiereul Gheorghe Dimitriu a răspuns acestei solicitări la 1 septembrie 1877, transmițând listele de subscripție subprotoiereilor. Prin adresa nr. 283, îi cerea subprotoiereului plășii Bârlad să depună „osteneală pentru asemenea facere de bine și să se meargă prin comunele Barcea, Umbrărești, Torcești, Fundeni, Brăhășești, Liești și Fundeni”, precum și să îndemne atât clerul, cât și pe enoriași să

contribuie „cu cât ai voi a lăsa inima”. Sumele de bani și toate obiectele adunate urmau să fie înaintate Protoieriei „în cel mai scurt timp”[10].

Rapoartele trimise ulterior Protoieriei arată că dispozițiile au fost urmate întocmai. La 10 octombrie 1877, subprotoiereul plășii Berheci înștiința că trecuse pe la toți preoții din circumscripția sa și adunase 58 de lei și 75 de bani, zece coți de pânză de bumbac și cinci șervete[11].

Rezultatele nu au fost aceleași în toate plășile județului. Dintr-un alt raport, întocmit la 30 noiembrie 1877, reiese că se strânseseră numai 12 lei, sumă înaintată Protoieriei împreună cu lista de subscripție[12]. În schimb, subprotoiereul plășii Zeletin raporta, la 24 februarie 1878, că reușise să adune 52 de lei și 50 de bani, rugând ca numele celor care făcuseră donații să fie aduse la cunoștință publică, ca semn de mulțumire pentru sprijinul dat soldaților răniți[13].

În arhivă se păstrează și corespondența dintre Comitetul Secției Tecuci a Societății „Crucea Roșie” și Protoierie privind centralizarea colectelor. Întrucât listele de subscripție și sumele adunate întârziau să fie restituite, președintele Jan Kopețki a revenit asupra solicitării sale prin adresele din 20 octombrie și 19 decembrie 1877, cerând înapoierea listelor cu numerele 1842–1845, împreună cu banii și obiectele colectate, pentru a putea întocmi socotelile către conducerea centrală[14].

Documentele arată că activitatea filialei locale s-a sprijinit în mare măsură pe organizarea bisericească a județului. Protoieria a preluat apelurile Comitetului Secției Tecuci și le-a transmis subprotoiereilor, aceștia le-au dus în parohii, iar preoții au organizat colectele în mijlocul credincioșilor. Pe aceeași cale au fost centralizate și înaintate atât sumele de bani, cât și obiectele destinate răniților.

Acest mod de organizare este ilustrat și de adresa din 28 februarie 1878, prin care protoiereul înainta „rămășița de 3 liste ale Crucii Roșii cu nr. 1843, 1844 și 1845”, prin care se strânseseră 85 de lei și 50 de bani, precum și un supliment la lista cu nr. 1842, „adus de sachelarul Ion Apostu din Ivești, ce cuprinde următoarele ofrande: 48 bucăți
pânză, șervete și o cămașă, precum și 4 fr. și bani 50”[15].

Rapoartele subprotoiereilor arată, totodată, că dispozițiile Protoieriei au fost aplicate cu seriozitate. Fiecare plasă înaintează situația colectelor, fiecare sumă este consemnată, iar lipsa contribuțiilor este explicată. Chiar și insistențele repetate ale președintelui Jan Kopețki pentru restituirea listelor de subscripție și predarea fondurilor ilustrează preocuparea pentru o evidență riguroasă a ajutoarelor și pentru justificarea lor în fața conducerii Societății „Crucea Roșie”[16].

În paralel cu colectele strânse prin intermediul bisericilor, locuitorii județului Tecuci au fost chemați să contribuie la numeroase inițiative civice și filantropice destinate sprijinirii efortului de război. În oraș funcționau Comitetul pentru cumpărarea de arme[17], Comitetul

Doamnelor pentru ajutorarea ostașilor români răniți[18] și listele de subscripție deschise de prefectul Tache Anastasiu în folosul Ospiciilor Independenței[19]. Această diversitate a inițiativelor lămurește de ce aceleași colectivități își împărțeau mijloacele între mai multe colecte și subscripții, astfel încât însemnătatea, adesea redusă, a unor contribuții, privită în sine, nu dovedește lipsă de râvnă, ci mulțimea cererilor la care erau chemate a răspunde.

Mobilizarea clerului și a credincioșilor trebuie înțeleasă și în contextul rolului strategic pe care orașul Tecuci l-a îndeplinit în timpul campaniei din 1877. Generalul Radu Rosetti arăta, pe baza *Memoriilor Regelui Carol I* (27 martie – 1 aprilie 1878), că autoritățile țariste au ocupat sau au mărit efectivele trupelor din mai multe orașe românești, între care și Tecuciul, pentru a exercita presiuni asupra României[20].

Documentele administrative analizate de Horia Dumitrescu confirmă această realitate și arată că Tecuciul s-a numărat printre principalele centre de concentrare a trupelor ruse din sudul Moldovei. Încă din 17 mai 1877 se aflau în oraș două regimente de infanterie, două baterii de artilerie și o baterie de mitraliere, iar în lunile august–septembrie au fost dislocate aici unități ale Gărzii Imperiale Ruse (husari, lăncieri și dragoni), alături de importante efective de infanterie și artilerie. La 14 septembrie 1877, în Tecuci erau cantonați aproximativ 3.900 de militari, însoțiți de un număr impresionant de cai (cel puțin 900 la 12 august și încă 500 de cai de rezervă la 14 septembrie), ceea ce evidențiază amploarea dispozitivului militar concentrat la Tecuci. În același timp, autoritățile locale au fost obligate să sprijine permanent aceste trupe, punând la dispoziția lor care pentru transportul bagajelor și al materialelor militare (20 de care la 14 septembrie, 22 la 22 septembrie, 8 la 22 noiembrie și încă 15 la 19 decembrie 1877)[21].

Prezența masivă a trupelor ruse și transformarea Tecuciului într-un important centru militar și logistic au avut un impact direct asupra vieții orașului. Presa vremii consemnează că, în primele zile ale lunii octombrie 1877, aproximativ zece mii de infanteriști ruși au traversat Tecuciul în marș forțat spre front[22], în timp ce spitalele orașului primeau și îngrijeau răniți români aduși de pe câmpurile de luptă[23].

La 1 octombrie 1877 era inaugurat spitalul destinat îngrijirii răniților români, înființat la inițiativa Elenei Plitos[24], iar câteva săptămâni mai târziu în oraș sosea colonelul baron Franc, însoțit de patru medici, patru farmaciști, 120 de infirmieri și un convoi de materiale sanitare cântărind 1.500 de puduri, pentru organizarea unui spital militar rus cu 650 de paturi[25]. Totodată, presa arăta că spitalul orașului dispunea deja de cincizeci de paturi pentru îngrijirea răniților[26]. În aceste împrejurări, locuitorii județului și clerul tecucean au avut contact nemijlocit cu realitățile războiului, ceea ce explică amploarea colectelor, a

subscripțiilor și a numeroaselor acțiuni filantropice desfășurate în sprijinul armatei.

Daniel Bradea, fragment din lucrarea în curs de apariție, *File din istoria bisericii tecucene*.

---

[1]Arhiva Protoieriei Tecuci, cutia nr. 27, Documente 1876–1877, f. 717, circulara Protoieriei județului Tecuci nr. 161 din 3 mai 1877.

[2] Ibidem, f. 788, Protoieria județului Tecuci, adresa nr. 309 din 24 septembrie 1877.

[3] *Documente privind Istoria României. Războiul pentru Independență*, vol. VI (1 septembrie 1877–15 octombrie 1877), Mihail Roller (red. responsabil), Editura Academiei R.P.R., București, 1953, doc. nr. 1226, p. 626.

[4] „Românul”, anul XXI, 14 septembrie 1877, p. 820.

[5] Arhiva Protoieriei Tecuci, cutia nr. 27, Documente 1876–1877, f. 775, Protoieria jud. Tecuci, adresa nr. 350 din 13 noiembrie 1877.

[6] Ibidem, f. 784, Primăria urbii Tecuci, adresa nr. 3971 din 29 noiembrie 1877.

[7],,*Românul”*, anul XXI, 22 noiembrie 1877, p. 1042 (telegramă din Tecuci, 21 noiembrie/3 decembrie 1877). În cadrul acestei întruniri festive, tecucenii au hotărât conferirea simbolică a unei medalii de aur celor doi oameni de stat, considerați „întâii cetățeni ai României”. Pe avers urma să fie reprezentată România în chipul Aurorei născânde, însoțită de inscripția „Renașterea României și virtutea strămoșească”, iar pe revers, o coroană de lauri cu textul: „Districtul Tecuci întâiului cetățean Ion Brătianu, care a bine meritat de la patrie, 1877, după luarea Rahovei”. Formula era similară și pentru medalia acordată lui Mihail Kogălniceanu.

[8] Arhiva Protoieriei Tecuci, cutia nr. 27, Documente 1876–1877, telegrama-circulară a Episcopiei Romanului, nr. 630; vezi și ibidem, f. 652, Prefectura județului Tecuci, adresa nr. 10540 din 5 septembrie 1877.

[9] Ibidem, f. 867, Acta hârtiilor pentru Crucea Roșie 1877, adresa Comitetului Secției Tecuci nr. 33 din 26 august 1877.

[10] Ibidem, f. 868, Acta hârtiilor pentru Crucea Roșie 1877, adresa Protoieriei județului Tecuci nr. 283 din 1 septembrie 1877.

[11] Ibidem, f. 871, adresa Subprotoieriei plășii Berheci nr. 21 din 10 octombrie 1877.

[12] Ibidem, f. 872, adresa Subprotoieriei … din 30 noiembrie 1877.

[13] Ibidem, f. 889, adresa Subprotoieriei plășii Zeletin nr. 3 din 24 februarie 1878.

[14] Ibidem, ff. 869–870, Acta hârtiilor pentru Crucea Roșie 1877, adresele Comitetului Secției Tecuci nr. 40 din 20 octombrie 1877 și nr. 46 din 19 decembrie 1877.

[15] Ibidem, Acta hârtiilor pentru Crucea Roșie 1877, adresa Protoieriei jud. Tecuci nr. 87 din 28 februarie 1878.

[16] Ibidem, f. 869, adresa Comitetului Secției Tecuci nr. 40 din 20 octombrie 1877; Ibidem, f. 870, adresa nr. 46 din 19 decembrie 1877.

[17]La apelul adresat populației pentru înzestrarea armatei române, la 8 septembrie 1877, cetățenii orașului Tecuci s-au întrunit în sala Primăriei, unde au constituit Comitetul pentru cumpărarea de arme. Președinte a fost ales Anton Cincu, fost primar al orașului, senator și deputat în mai multe legislaturi; vicepreședinți, Ioniță Hrisanti, fost director al Tribunalului Tecuci și cunoscut militant unionist, și Nicolae Brăiloiu; secretari, dr. Constantin Petrașu și Ghiță C. Radovici; iar casier, Costache Racoviță, farmacist și deputat.

În cadrul aceleiași ședințe au fost subscrise 8.137,50 lei, printre principalii donatori numărându-se prefectul Tache Anastasiu (2.000 lei), Anton Cincu (1.200 lei), Garabet Popovici (500 lei), Ion Gheorghiade (500 lei), Vasile Teodori (500 lei), Costache Racoviță (600 lei), dr. Constantin Petrașu (120 lei), Ioniță Hrisanti (180 lei), Ghiță C. Radovici (180 lei), Constantin Radovici (300 lei), Haralambie Neagu (250 lei), T. Juvara (300 lei), precum și protoiereul Gheorghe Dimitriu, care a donat 60 lei. În săptămânile următoare, suma subscrisă a continuat să crească, depășind 20.000 lei, inclusiv prin contribuțiile locuitorilor din mediul rural, fapt consemnat în presa vremii („Românul”, anul XXI, 14 septembrie 1877, p. 820; 16 septembrie 1877, p. 823; 18 septembrie 1877, p. 833; 15 octombrie 1877, p. 923; 22 octombrie 1877, p. 946).

[18] La 8 mai 1877 s-a constituit Comitetul Doamnelor din districtul Tecuci pentru ajutorarea ostașilor români răniți, aflat sub patronajul Măriei Sale, Doamna Elisabeta. Președintă a fost Elena Plitos; vicepreședinte, Ruxanda Kopețki și Zamfira Șerbănescu; casiere, Profira Nicolau și Ecaterina Neagu; iar secretare, Ecaterina Petraș și Amelia Papadopol-Calimah. Membre: Smaranda Șerbănescu, Soltana Cincu, Smaranda Racoviță, Maria Bonciu, Maria Boldur Cost. Epureanu: Maria Dimitriu, Clemance Anastasiu, Eliza Gheorghiu, Catinca Popescu Docan, Efrosina Hrisanti, Soltana Gheorghiu, Elena Brailiță, Maria Radovici, Rusandra Mironesco, M. Petrovici, Catinca Periclidei, Maria Botez, Elisabeta Radovici, Olga Radovici, S. Lazarus, Iulia Neculeanu, Olga Kopeski, Natalia Șerbănescu, Hortansa Bere, Elena Ghibu, Anica Ghibu, Lucreția Ghibu, Maria Iosepesco, Hariclia Marinescu, Anastasia Sion.

Bilanțul activității, publicat la începutul anului 1878, evidențiază amploarea efortului depus. Între 8 mai și 31 decembrie 1877, comitetul a încasat 10.672,25 lei, proveniți din cotizații lunare, subscripții, loterii, tombole și concerte de binefacere. Din aceste fonduri s-au cheltuit 9.705 lei: au fost expediate Ministerului de Război 414 cămăși pentru armată; au fost amenajate și întreținute 11 paturi la spitalul din Turnu Măgurele și 9 paturi la spitalul din Tecuci; a fost achiziționată o trusă chirurgicală și instrumentar medical pentru spitalul local; au fost confecționate și expediate 70 de cojoace pentru dorobanții tecuceni aflați pe front (la care s-a adăugat un cojoc oferit de Sultana Cincu), precum și numeroase materiale sanitare și obiecte necesare îngrijirii răniților. Activitatea a fost susținută prin serate muzicale, concerte, tombole și loterii organizate de Elena Plitos, Amelia Papadopol-Calimah, Ruxanda Kopețki, Smaranda Racoviță, Maria Bonciu, Clemence Anastasiu și celelalte membre ale comitetului.

Pentru întreaga activitate desfășurată în timpul războiului, Elena Plitos a fost decorată, în anul 1879, cu Crucea „Elisabeta”, una dintre cele mai înalte distincții acordate femeilor care s-au remarcat în îngrijirea răniților și în organizarea serviciilor sanitare. („Curierul. Foaea Intereselor Generale”, anul IV, nr. 37, 15 mai 1877, p. 6; anul IV, nr. 79, 13 octombrie 1877, p. 1; anul V, nr. 7, 20 ianuarie 1878, p. 3; „Românul”, anul XXI, 4 iunie 1877, p. 496; 3 iulie 1877, p. 592; anul XXIII, 12 ianuarie 1879, p. 31).

[19]Prefectul Tache Anastasiu a coordonat strângerea de fonduri pentru Ospiciile Independenței prin liste de subscripție organizate în întreg județul Tecuci. În presa vremii au fost publicate, între altele, listele nr. 246–250, care însumau 381 lei și 25 bani, alături de importante donații în natură; acestea reprezentau doar o parte a contribuțiilor colectate în județ. În paralel, Anastasiu și-a donat lunar jumătate din salariul de prefect pentru Ospiciile Independenței, iar cealaltă jumătate pentru cumpărarea de arme destinate armatei române. („Românul”, anul XXI, 3 septembrie 1877, p. 817; 28 septembrie 1877, p. 865; 26 octombrie 1877, p. 959).

[20] (Generalul R. Rosetti, *Operațiuni militare mai puțin cunoscute din Războiul pentru Independență*, în *Analele Academiei Române. Memoriile Secțiunii Istorice*, seria III, tom XXVI, 1943–1944, p. 307

[21] Horia Dumitrescu, „Aplicarea Convenției româno-ruse din 4/16 aprilie 1877 în Vrancea”, în *Cronica Vrancei*, VII, 2008, pp. 54, 56–59.

[22] „Românul”, anul XXI, 15 octombrie 1877, p. 923, preluând informațiile din „Curierul de Tecuci”, consemna: „La 23 septembrie au trecut prin orașul nostru un regiment de cazaci ai Gărzii Imperiale, cu o ținută admirabilă și înfățișare marțială, îndreptându-se spre teatrul războiului din Bulgaria. La 24 septembrie a plecat un alt regiment de

cazaci tot din gardă și două baterii de artilerie călăreață de un aspect excelent, îndreptându-se spre Dunăre”... „Zilele acestea au trecut aproape 10 mii infanterie rusească în marș forțat, înaintând către câmpul de război.” Vezi și „Românul”, anul XXI, 22 octombrie 1877, p. 946: „Multe trupe ruse au trecut pe aici cu trenuri de ziua și noaptea, înaintând spre locurile destinate”.

[23] „Românul”, anul XXI, 7 octombrie 1877, p. 896, relata: „Dintre răniții soldați români, aduși la spitalul județean de aici, unde sunt căutați cu mult interes, aflăm că doi din ei, cari sunt dorobanți, nemaiputându-și domina dorul de părinți și familiile lor, au cerut voie a merge la căminele lor, ceea ce li s-a acordat în considerație că rănile lor nu prezentau mare gravitate.” În același număr era evocată și prezența unui artilerist român decorat cu ordinul „Steaua României”, rănit în lupte, care mărturisea că se întorcea pe front „să capete pe cea de la Plevna”, după ce distincția pe care o purta o dobândise la Măgurele.

[24] „Românul”, anul XXI, 23 octombrie 1877, p. 950: „La 1 Octombrie s-a inaugurat spitalul înființat în Tecuci pentru răniți, după inițiativa d-nei Elena Plitos.” În același timp, „Românul”, anul XXI, nr. 221, 22 octombrie 1877, p. 946, relata: „Prin ajutorul damelor de aici s-au făcut mai multe paturi la spitalul din acest oraș, pentru căutarea răniților. Aflăm că s-au luat și alte dispoziținuni de a se spori numărul paturilor.”

[25] „Românul”, anul XXI, 1 noiembrie 1877, p. 974, preluând informațiile din „Curierul de Tecuci”. Menționăm că un pud era o unitate de măsură rusească echivalentă cu aproximativ 16,38 kg, astfel încât cele 1.500 de puduri reprezentau aproape 24,6 tone de materiale și echipamente destinate organizării spitalului militar.

[26] „Românul”, anul XXI, 15 noiembrie 1877, p. 1018, preluând informațiile din „Curierul de Tecuci”.

https://bloguldanielbradea.blogspot.com/2026/07/clerul-judetului-tecuci-in-timpul.html